

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**
 Előfizetési ár:
 Negyedévre 2 korona 60 fill. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
 hová a kérészavak címzendők

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
 a kiadóhivatal
 mérsékelt áron számít fei.

Gimnázium és polgári leányiskola.

A miért annyit küzdöttünk, a mit oly sóvárogva vártunk, Szentesnek két hő óhaja fog már a közel jövőben teljesebbé menni. Az egyik: a főgimnáziumnak egy modern és a pedagógia minden igényeinek megfelelő palotában való elhelyezése, — a másik pedig a polgári leányiskolának felső leányiskolává való fejlesztése, gyakorlati tanfolyammal való összekapcsolása s megfelelő díszes parkkal körülvett épületben való állandó elhelyezése. Az érdem elvitázhatlanul Dr. Cicatricis Lajos vármegyei főispánját illeti, a ki vas szorgalmával, utánjárásával és összeköttetésével fogva ki tudta vinni, hogy immár jól eső örömmel mondhatjuk el, hogy Szentes e perctől kezdve megszűnik a mindenkori kormányoknak mostoha gyermeke lenni.

Az az elaborátum, melyet szeretett főispánunk a közoktatásügyi kor-

mányhoz a gimnázium és polg. leányiskola ügyében intézett, egy kultúr történelmi tanulmány Szentesváros utóbbi, 2 évtizedéről s a bennök rejlő eszmék érvek és bizonyítékok mesteri csoportosításánál fogva megérdemli, hogy habár kivonatossan is közöljük s halás emlékezet okából átadjuk az utókor számára. A főispán így ír a miniszternek:

„Mindenekelőtt azon meggyőződésnek adok kifejezést, hogy a főgimnázium jelenlegi épületeinek kibővítése után egy a paedagogia modern követelményeinek megfelelő közép iskolai épületet létesíteni nem lehet s a kibővítésre fordítandó nagy költséggel a gimnázium elhelyezésének ügye csak ideiglenesen rendeztetnék; célszerűen és véglegesen azonban meg nem oldatnék. Eltekintve ugyanis a főgimnázium igazgatójának és tanári karának a kibővítési tervre vonatkozólag előterjesztett észrevételeikben foglalt s minden tekintetben helyt álló szakszerű kifogásaiktól, — általánosságban megállapítható, hogy a gimnázium a mai telke a megvásárolt két szomszédos telekkel

együtt sem felel meg a követelményeknek; mert habár a telektér fogata elég nagy is, a kedvezőtlen terep viszonyok miatt célszerűen ki nem használható, a mennyiben egy részről a teleknek több mint fele az építkezési nívón alól eső mélységben fekszik, másrészről az utcai építkezési vonalon belül, az útca tengelyére ferde szögben létesített régi gimnáziumi épület, a telket két részre tagolván, annak elegendő beosztását, külön udvar és játszótér kihasználásával lehetetlenül teszi, úgyhogy a gimnázium jelenlegi helyén, — a tervbe vett kibővítés után is, nélküli a tanuló ifjúság testi neveléséhez és elegendő fejlődéséhez szükséges torna és játéktereket. A meglévő épület új két szárny hozzáépítése által, a hiányzó helyiségekkel kibővíthető ugyan, azonban a meglévő célszerűen, részben souterrainban elhelyezett szűk helyiségek hasznavehetősége ez után sem fokoztatván előre látható: hogy a 340-et már ez időszert is meghaladó tanulói létszámnak emelkedésével a meghagyandó régi helyiségek a tan-célnak megfelelni nem fognak. Végül architech-

TÁRCA.

„A racine.“

— Pierre Frondaje. —

Egy fiatal csaknem gyermekleány történetéről van szó, a ki 1910-ben jött fel Párisba, hogy megismerkedjék Jean Racineval. Élőnek hitte Racinet, el se képzelte, hogy meghallhatott. A gyermekleányt Vannának hívták. Mint árva nőtt fel szülőhelyén, egy kis román városban. Szülői körüljárták a világot és egy napon megállottak Carmen Sylva hazájában. Vannát a véletlen — dacára szülei halálának — tisztán megőrizte. Mindenkinek a gyermeke volt, tehát: senkié se. Azonban mindenki nagyon szerette, mert zemeinek különös, szomorú varázsa volt s ez hatott az emberekre.

Neki a világ története attól a naptól számított, a mikor megszületett. Semmit sem tudott a letűnt századokról, a világegyetem határát számára a legközelebbi falvak jelentették. Dacára ennek valami különös zsenialitás lakozott benne. Beszélt és énekelt románul, tudott tóncolni, a nélkül, hogy tanították volna és ismerte a francia nyelvet is. Ez pedig a csodával volt határos.

Egyik napon ugyanis párisi színészek utaztak a városkán keresztül. A társaság egyik lérfitagja megbetegedett és egy pár hónapon át ott lakott abban a vendéglőben, a melynek Vanna öreg barátai voltak a tulajdonosai. Ez a színész tanította őt franciául. Nagyon hamar kezdett érteni, igen bajos kiejtéssel beszélni és minden nehézség nélkül olvasott is. Valamelyik napon — valószínűleg a színész felejtette ott — Vanna

a házban Racine egyik könyvére talált rá. Tartalma a két mestermű volt: Andromac és Fedra. Vanna azt hitte, hogy megőrül, hogy összerokad. Nemde, poeta soha nem beszélt még egy a szerelméről, mint Racine? Az ő verseiben emberi szív lüktet; a szenvedély sir és énekelt bennök. És milyen modern! Kortársra minden időnek és századoknak. Ótundatlanul, megzavarodva érezte Vanna életében először, hogy milyen szerelmes lélek lakik benne.

— Ah, ez a Racine? — kiáltott fel. — Mennyire szeretem őt! Nem halok meg addig, a míg meg nem látom, a míg rá nem hajtom kezeire könnyes arcomat, a míg rá nem forr ajkam áldott ujjaira... De Párisba kell mennem! Milyen messze lakik az a Racine...

Gümőkór (tüdő)

köhögés, számarköhögés, influenza és a légzőszervek bajainál az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

SIROLIN „Roche“-t.

SIROLIN „Roche“-t kellemes íze és kiváló hatás folytán szívesen veszik. Az összes gyógyszerárak: an eredeti SIROLIN „Roche“-csoomagolást kérjünk és határozottan utasítsunk vissza minden pótkészítményt.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & Co.,
 Basel (Svájcz). Grenzach (Baden).

tonikus szempontból a kibővítés ele majdnem leküzdhetetlen akadályt gör-dít azon fentebb említett körülmény, hogy a régi gimnáziumi épület, az utca tengelyére ferde vonalban fekszik, annak két oldali meghosszabbítása tehát a ferde elhelyezés torzképét még fokozni fogja.

Ennélfogva a gimnázium számára egész új épületet kell létesíteni. Ez kivihető is.

A város közönsége a polgári leányiskolának állami kezelésbe leendő átadására vonatkozó tárgyalások során megállapított szerződés szerint egészen új iskolát tartozik felépíteni és berendezni, mely nemcsak a mostani 4 osztály, hanem a további fejlesztés, női kézimunka, vagy ipariskola számára is elegendő volna.

Paedagogiai és pénzügyi szempontból az a megoldás a legkedvezőbb, hogy a gimnázium telke és épülete engedessék át polgári leányiskolának s a város közönsége a gimnázium céljára alkalmas helyen, megfelelő államsegély mellett építsen a modern követelményeknek mindenben megfelelő új gimnáziumot.

Rendkívüli lelkesedéssel foglalkozik az laboratorum a női nevelés fejlesztésével. Az elméleti ismeretek mellett a gyakorlati tudást is elengedhetlennek tartja.

A terv gyakorlati megvalósítását a következőképp véli kivihetőnek:

»A város közönségével létesítendő megállapodások értelmében engedje át a közoktatásügyi kormánya a polgári leányiskola céljaira a jelenlegi gimnáziumi épületet és a hozzácsatolt két telket. Továbbá mentse fel a miniszter a város közönségét az évi

15000 koronában megállapított gimnáziumi hozzájárulás kötelezettségének terhe alól és építkezési segélyként bocsássa annak rendelkezésére, az állami költségvetésben a gimnázium tervbe vett kibővítésére előirányzott 200000 koronát.

Ezzel szemben a város közönsége vállaljon kötelezettséget arra nézve, hogy egy, a paedagógia modern követelményeinek minden tekintetben megfelelő főgimnáziumot e célra alkalmas s a miniszter által kijelölendő helyen felépít s azt teljes felszereléssel, bútorozással ellátja.

Gimnáziumi telkek két területre ki-nálkózik. Mind a kettő a város tulajdona; nem kell érte pénzt se kiadni.

Az egyik az Erzsébet-kert 20000 m²-méter terület a rajta lévő korcsma-épület eltávolításával. Itt van hely az épületeknek, igazgatói lakásnak és udvarnak, botanikus kertnek, játszótérnek, korcsolyázó és csolnakázó pályának s esetleg a jövőben a délvidéki nemzetiségi vidéki tanulói számára létesítendő Internátusnak is.

A másik alkalmas hely a Rákócyr tér volna. Ez is központi fekvéssel bír s könnyen megközelíthető.

Végül kéri a főispán a minisztert, hogy miután az általa felhozottakat Szent-es város képviselőtestülete f. évi aug. 29-én tartott közgyűlésében nagy általánosságban már magavá tette, azt megfontolás tárgyává tenni s részleteiben is elfogadni méltóztassék.

Erre a felterjesztésre gróf Zichy János vallás és közokt. miniszter a napokban 9972/1910. sz. a következő leiratot intézte a főispánhoz:

„Méltóságos Főispán Úr!
Szeptember hó 10-én 209. főisp. 1910. szám alatt a szentesi állami főgimnázium kibővítése tárgyában kelt becses előterjesztésére van szerencsém Méltóságodat a következőkről értesíteni.

Ah, ez a hirtelen utrakelés Párisba, Racine hazájába! Megérténé-e valaki az ilyen regényes kis fej esztelen rajongását? A színész, a ki a francia mestere volt még annak idején nála hagyta a címét. Valamelyik »nagy« a Montrouge vagy a Montparnasse-ban játszott.

Hamar rátalált és tudatta vele tervét a »íról« addig a világon senkinek se szolt A leánya lelkes és komoly volt. A hit láng-á égette lelkét.

— Szamithatok önre, hogy bemutat engem Racine-nak? Ismeri őt jól, vagy egyedül menjek el hozzá? Főleg várni nem akarok...

A komédiásnőnek még a szeme se rebent meg. A nevetés vagy mosoly-nak egy parányi jele se látszott ábrázatán. Színpadi ismerősei közül rögtön észbe jutott egyik, — a kinek jupiteri alakja volt.

— Kedves gyermekem — szolt koma-

Hajlandó vagyok a szentesi állami főgimnázium épületei és telkét, a megnevezett szomszédos telkekkel együtt a városnak a polgári leányiskola céljaira átengedni továbbá a törvényhozás hozzájárulása esetén az évi 16000 koronát kivevő hozzájárulás alól felmenteni és ezenkívül számára 200000 korona építési államszegélyt engedélyezni a felveendő ily összegű kölcsön annuitásának elvállalásával oly feltétellel, hogy ennek ellenében a város az új főgimnáziumi épület céljaira egy teljesen megfelelő, legalább 2 katasztrális hold föld kiterjedésű és általam elfogadandó telket ingyen, tulajdonjogilag átadandó és ezen a telken a paedagógia legmodernebb elveinek megfelelő épületet, melyben díszterem, igazgatóiakas, műhely, fürdő, a szegény és vidéki tanulóknak részére ebédlő stb. is befoglalattatik, — saját költségén, az általam jóváhagyandó tervek és költségvetés szerint felépít, teljesen bebútoroz és felszerel és a főgimnázium céljaira az állam kincstár tulajdonába bocsát.

Méltóztassék a várost felhívni, hogy a fenti értelemben kötelező nyilatkozatot állítson ki s az... a szükséges jóváhagyással ellátva, hozzám terjessze fel.

A város kötelező nyilatkozatának kiállítása után középiskolai ügyosztályom főnöke egy kezebeli fogalmazó kisérében, — a telexkiválasztás végett, — a helyszínére fog utazni.

Fogadja Méltóságod őszinte tiszteletem nyilvánítását.

Budapest, 1910. nov. 24.

Zichy.

Eddig szolt a miniszteri leirat. Elismeréssel és háias szívvel vagyunk érte mind a közoktatásügyi Miniszter úrnak, mind pedig szeretett főispánunknak.

Nagy segítség ez amit a kormánya tól kaptunk: Hamarosan aig tudjuk kiszámítani; az ölünkbe szakadt jöte-

lyan, — Racinet harminc éve ismertem, úgy szólva születése óta, holnap elkísérem hozzá. Szavamra mondom szép fia! Egy kicsit nagyon is kényeztetik a nők...

A leány nem felelt máris féltékenységet érzett. Egész éjjelen át sirt.

Másnap miután a színész előre értesítette pajtását, a kinek Racine dicsőiséges szerepét szánta, — elment a kis román leányért, s örült magában, hogy milyen jól fog mutatni és nevetni. A találkozás a hatodik emeleten, a kiválasztott színész lakásán történt.

A férfi fiatal volt, sima arcu szép szemű de elég mindennapi. Hogy az ember ellentéllhatatlannak tartsa, ahhoz kellett az a tudat is, hogy ő írta Fedrát. Azonban modora és mozdulata nem nélkülözötte a vidéki színészek elegánciáját. Vanna remegett za vart volt, nem tudta, mit is kellene mondania.

Igy töprengett heteken át. Eleinte homályosan, de aztán mindig világosabban bontakozott ki a lelkében egy terv. Ez a tapasztalatlan, bájos fiatal gyermek a maga tizenhét évével, megfontolás nélkül vállalkozott erre az érzelmi zarándok útra. Titokban minden kis vagyonkáját összekuporgatta ott hagyta a városkát, a melynek utcáin annyit szaladgált. Dacára a cél nemességének, e távozás inkább hasonlított szökéshez, mint az eltávozáshoz.

A szegény gyermek cihalványodott a gondolatra, hogy most mindent el kell neki hagyni, a mi kedves és ismerős. Semmi búcsúzás. Utazását bevallani annyit lett volna mint lemondani arról. Tudta jól, senki sem engedné meg, hogy elhagyja őket, hogy elröpüljön fölük az ő kis madaruk. Így tehát kényszeríteni kell a sorsot, hősiességnek kell lennie és majd az éj leple alatt oszon az indóházba.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó

Viassa a hamisítványokkal, mert kártékonnyak.

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólréhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű.

PURGÓ-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó

Viassa a hamisítványokkal, mert kártékonnyak.

mény pedig valósággal elkáprázta bennünket.

Lesz fényes főgimnáziumunk, lesz díszes polgári leányiskolánk gyakorlati tanműhelyekkel felszerelve. A leányiskola által eddig elfoglalt drága telek felett a város szabadon rendelkezik, kap a főgimnázium építéséhez 200000 koronát. Megszabadul a polgári leányiskola fenntartási költségeitől. Felmentetik a főgimnázium fenntartási költségei hozzájárulási arányának terhéből. Ha mindezen itt felsorolt s elengedette hozzájárulásokat összegezzük és töksitjük, több mint 700000 koronát tesz ki azon összeg, melyet a kormány jóvoltából kaptunk. Sz.—s.

Rémlátás. Ellenzéki részről, hol egy-egy politikusnak valami elejtett nyilatkozata alakjában, hol egy-egy hírlapi közleményben, mind gyakrabban merül fel az az állítás, hogy a kormány at van hatva a házszabályok minden áron való revíziójának törekvésével.

Honnan veszik ezt az állítást? A kormányfőnek egyike sem tett erre vonatkozó kijelentést. A kormányhoz közel álló sajtó közleményeiből e féle tervre vonatkozólag még csak egy burkolt célzást sem lehet kihámozni. A körülmények és tények sem engedik meg azt a következtetést, hogy a kormány szándékai közt ott lappang a házszabályrevízió terve.

Az a vélekedésünk, hogy az ellenzék állítását egyrészt a rossz lelkiismeret, másrészt a galibák okozására törekvő befeketítő szándék szülte. A rossz lelkiismeret, mely afölött nyilatkozik meg, hogy azok az urak már megint nagy mértékben visszaélnék a szólás-szabadsággal, országrontó időpocsékolással adó iparkodván, hogy újból ex'cexes állapotot idézzenek föl. Es galibák okozására törekvő befeketítő szándékkal teszik mindezt, hogy a közvéleményben, hangulatot keltsenek a kormány ellen és így megtalálják az igazolását annak a romboló munkának melybe, már megint belefogtak.

— Racine ur, Racine ur, — dadogta szegény. Az Andromac szerzőjét istenibbnek képzelte ugyan, de az al-Racine kinyitotta a száját és recitálta verseit. A leánya erre egészen elkábul, zokogni kezdett, de naivabb becsületesebb volt annál semmint [arra gondolhatott volna, hogy megcsalják őt. A két cimora egymásra hunyorgatott s Racine kezdett nagyon tetszeni magának a szerepében és kellő pózzal, nyugodt lassúsággal írta be a könyvbe a mit a leánya magával hozott, e szavakat: »Az én bamulónnak».

A fickó majdnem komolyan vette magát. A bemutató — hogy a siker teljes legyen — eltávozott. A dolog kezdett már gonosz-szá válni. Az exaltált kis román leány csaknem áldozata lett Racine-nak. Maga mellé ültette, perzselő szemekkel üzte és simogatta jéghideg kezét. Lágy, szelig hangon — oh, ha így tudott volna játszani a színpadon is — beszélt hozzá:

— Édes gyermekem, máskor is el kell jönnie hozzám! Különös, de úgy tetszik, mintha öröktől fogva ismertem volna. Fősnőimnek szépségét, kiválóságát mind megtalálom benne. Ha mellettem érezném mindig, milyen mesterműveket alkothatnék! De az én szegény lelkem terméketlen lett, hiányzik

De az ellenzéki urak megfelelnek róla, hogy az a nagy család, melyet a koalíciós rezsim hozott, ma már arra készíti az embereket, hogy bizalmatlankodva analizálják a politika eseményeit és ne indujanak gondolkodás nélkül hangzatos jelszavak után. Az a nagy harci készség, melyet az ellenzék a bankjavaslattal szemben mutat ki, már csak azért sem imponál és azért se lel visszhangra mert a közvélemény egészen tisztában van vele, hogy e harci készség a koalíciós önhibájából elvesztett hatalom fölött való ke-sergést és dacot jelenti, semmi mást.

Az indemnitásnak meg kellett lenni az állami rend érdekében. Mégis hetek óta folyt fölötté egy olyan vita, melyben újra és újra megismételték azokat a vádakot és ráfogásokat, melyek az országgyűlés elején, a felirati vita során is a kétségbejött unalomig gyakran hangzottak el és amely vádak és ráfogások alaptalanságát akkor is kimutatta már a kormány. Hetek óta mindamellett keresztényi türelemmel hagyta maga fölött elzúdulni a kormány és munkapárt a hiábavaló, üres nagy szóadatot és a leggyöngébb kísérlet sem történt abban az irányban, hogy a szólásszabadságban bárki is meggátolassék. Pedig ismétéljük: ami most a Házban történt, az tisztán visszaélés és szólásszabadsággal.

A kormány és pártja nagy nyugalommal nézi ezt a fenekedést. Nekik meg van az az öntudatuk, hogy ők haladnak a helyes uton és a nemzet is hiszen eléggé igazolta a legutóbbi választások során, hogy perhorreszkálja az országháborító szószátyárok munkáját, az állami tekintélyüknek ártó botrányrendezéseket és azt a bizonyos parlamenti küzdelmet, melynek jelszava: »Juszt is!»

Meglássák az ellenzéki urak, hogy az ő rettenetes nagy erőlködésük sehogyse lesz képes földíszni azt a hatást, melyet elérni óhajtanak. Sőt ellenkezőleg: a közvélemény még határozottabban fog odaállni a kormány és pártja mögé és az obstrukciós igyekezeteket el fogja fojtani a közvélemény felháborodása, de meg a gúnyos kacagás is, amit az ellenzéki urak azzal az ő pózokkal fognak kiváltani, hogy ismét »megvédik a hazát».

a forrás, a távoli »kis forrás« . . . Sajnos maga el fog menni!

Vanna vagy, mélabus szeméit bátor-talanul emelte fel hozzá, de azok mégis olyan világosan érthetően mondták:

— Mi vagyunk Vanna szemének két ablakai, nézz rajtunk keresztül a lelkébe . . . Ő nem megy el, ha te is úgy akarod . . .

Milyen nyomorúság ez a bizalom! Ilyen magasztos hittel, ilyen tiszta álommal, ilyen angyali odisséával idejutni! Vannak naiv szerelmek és szenvedélyes képzelődések, a melyek mintegy az ég felé törnek, a kétely ölmomsuja nem éri el. Vanna fölötté állt a világ minden csalásának és ez mentette meg. A férfi nem merete túllépni a tréfa határait Jeane Racine szelleme nem engedte meg, hogy ez az ártatlan gyermek, a ki szenvedélyesen szerelmes a geniecjébe, elveszen egy komédiás karjaiban.

A fiatal leány egyedül találta magát a nagy Párisban. Az est beálltával az álomnak vége szakadt és Vannának az a sorsa, hogy ne is álmodhassék tovább. Pár órával később a Comédiéba Français előtt történt a dolog. A színlapok Fedrát hirdették. A kis zárándok úgyve és hajta a vágytól, belépett a színházzal szemben lévő Regence-kávéházba

Négy koalíciós év alatt sokat okultunk sokat tanultunk. A cifra frázisok maszlaga immár senkinek sem kell. Megtanultunk gondolkodni is. Es ha az ellenzék azt hangoztatja, hogy az obstrukció rá nézve hazafias kötelesség, úgy a közvélemény viszont azt tekinti hazafias kötelességnek, hogy senki se akarjon műfélborodással és színészkedő hazafias aggodalmak okából utjában állani annak a konszolidáló munkának, mely a régi bűnök mulasztásait és kárait igyekszik jóvátenni.

Vigyázzon az ellenzék, hogy a felbőszült közvélemény ne legyen az, mely követelve követeli a házszabályrevíziót, mely ma még nem egyéb ellenzéki rémlátásnál.

Közvetett adók. Említést tettünk lapunkban arról, hogy Székesfehérvár város tanácsa javaslatot tett a városi közgyűlésnek a házber krajcirok és átírási illetékek behozatala iránt. Székesfehérvár is a kulturális haladás terére lépett s miután ebbeli szükségleteinek a községi adó emelésével nem tehetett eleget, kénytelen-kelletlen, rá kellett lépni a közvetett adók behozatalára. A napokban tartott közgyűlésében a képviselőtestület eljogadta a tanács javaslatát s ezen határozat szerint a házber összeg után szedett egyszázalékos és az átíratások után szedett kétszázalékos indirekt pótdával a város jövedelme tekintélyes összeggei gyarapodik. Csekély ez a pótdókulcs s alig éri meg aki fletti, mégis a város közjöveldelmét több ezer koronával növeli évenként, mely egész összegében kulturális és városfejlesztési célokra fordítatik. Alig néhány nappal irtuk meg ezelőtt, hogy csak a polgármester, főjegyző és főszámvéző körütekintő eljárásanak köszönhetjük, mikép dacára annak, hogy városunk adminisztracionális szükséglete több mint 16000 koronával emelkedett, mégis a községi pótdó kulcs maradt ugyanaz, mint az 1910. évi s ennél fogva községi közterheink egy fillérrel sem emelkedtek. Azonban, — — a folyton haladó idő, újabb és újabb kulturális áldozatokat kíván tőlünk, melyek elől kitérni szinte lehetetlen. Közjöveldelmünk emelésénél tehát azt

Ebben a kávéházban gondolkozott saktáblája felett a halavány Bonaparte, itt felejtette el muszáját az abszint zöld ruhájárt Alfréd de Musset. De Vanna számára csak Racine létezett s hogy beszélt vele: megtelt a lelke büszke boldogsággal.

Egyszerre egy csapat ember jött be. A színházban felvonas köze volt. Hangosan beszélgettek.

Mit is mondtak? Mik voltak azok a rettenetes szavak a mik a fülébe jutottak? . . .

— Hát bizony az a Racine — mondja valaki hangosan — nagyszerű! Ki hinné, hogy száz éve élt! A geniecje olyan mintha most is itt élne közöttünk. . .

— Ha meggondolja az ember, hogy Fedrát annak idején nem méltányolták! Micsoda nagy poeta volt ő, a mostaniak milyen törpék hozzája képest!

Igy folytatták még néhány percig a beszélgetést, de hirtelen el kellett hallgatniok. A kávéházban egy fájdalom sikylo hangzott fel s egy fiatal test terült el a mozaik padlón. Vanna, mintha nem akarta volna a kegyetlen szavakat hallani, kétségbeesetten ájult el.

az útát és módszert kell választanunk, mely az eddigi szűz vállakra is elviselhető terheket rak s amely módszer mellett a fillérenként összegyűlt összeget az adózó polgár alig éri meg. Számítást tettünk a következőkre: Ha a házbefűllér, vagyászállékkal számítva, behozaték, ebből a városnak lenne évenként 3000 korona jövedelme. Az átírási illetékekből az átírt ingatlanok értékét évenként 300000 koronával számítva a kétszázalék — 6000 korona. Ez már magában tisztességes összeg. De ha ehhez hozzászámítjuk a tisztán lukszus cikkeket képező ásványvíz és szódavíz fogyasztást, — tekintve, hogy közép számítás szerint évenként közel egy millió üveg ásvány- és szódavíz kerül fogyasztás alá, az ezek után szedhető indirekt adó kitesz évenként közép számítással 12000 koronát.

Ez az összeg éppen elég volna arra, hogy egy amortizációs kölcsön felvételével utcainkat burkolással láthassuk el s megcsinálhadjuk a belső csatornázást.

Társadalmi kérdések.

Ha úgy hirtelen, nagy meglepetésképpen azt a kérdést szegeznék az ember mellének: hogy vajon van-e társadalmi morál; én nem gondolnám, hogy hamarjában más feleletet adna rá, mint azt, a mi konvencióképpen legtöbb kérdésre feleletként elhangzik és az, hogy igenis van. Ha azonban időt engedve, avagy pláne megokoltan várják ki a feleletet, abban igazán nem vagyok olyan bizonyos, hogy a válasz igenleges lenne. Mert hogy a társadalmi morál kérdésével is úgy vagyunk, mint a pénzzel, hogy csak akkor érezzük, mikor nincs. Társadalmi morálról is csak akkor beszélünk, mikor azt akarjuk bizonyítani adott esetben, hogy e morál hiányzik.

Könnyebben érünk a végére, ha holmi vallási, erkölcsi s nevelési antik rekvizitumokat levettünk s modern felfogás szerint próbáljuk megvizsgálni nem azt, hogy mi a morál, hanem azt felsorolni, hogy mikor nincs morál. Vagy talán helyesebb, ha úgy tesszük fel a kérdést, hogy micsoda tényezők a sirásai a moralnak. Kettőt ragadunk ki ezek közül, kártáráról, itálról most nem beszélve. Csak kettőt, amelyet egymással semmi összefüggésben nincsennek, sőt a dolog úgy áll, hogy a kettő közül az egyikre nézve az a baj, ha van, a másikra pedig, ha nincs. A pénz és az asszony ez a két dolog, akkor, mikor mind a kettő a másé, egy idegen harmadiké, vagy ha nem is, de nem a miénk, amikor ezeket megszerezni igyekszünk.

Nem olyan átlátszóan világos, — megengedem — amit mondok magyarázatra szorul éppen. ezért próbálom megmagyarázni.

Az talán kétségtelen, hogy minden emberi kérdés, tülekedés végső fokon csak arra irányul, hogy ki ki jobb sorsot, nyugodtabb jelent, biztosítottabb jövőt szerezzen magának. Ennek egyedül eszköze pedig a pénz. Hiába csőrjünk csavarjuk a dolgot és bámmennyire hivatkozunk is etikai felfogásra, ideális gondolkodásra, elvont tanításokra: a letagadhatatlan kézzel fogható eszköz, minden törekvés rugója csak a pénz és a pénz lesz. Az a minden, amiért mindent megszerzheti; az az egész, amelyben annyi parány és nagy egyesül. Ezért a pénzért küzd az ember. És ahogy küzd, amint megszerzi annak van törvényes, erkölcsi, társadalmilag elfogadott, megengedett vagy tiltott alakja, ami mind-mind beleygőmszülhető a morál fogalmába, csak a mi ezen a szűk, vagy tág körön kívül esik és abból a keretből mintegy kilóg, az az immoralis. De még ekkor sem abszolúte, hanem relatíve. Mert bármennyire igaz is legyen, hogy a pénznek nincs szaga, bizonyos pénzszerzés valósággal bünt terjeszt, a melynek eloszlására kevés a moralpredikátoroknak burjánként tenyésző nagy csapata, nem elég a társadalmi bevett felfogást hirdetők annyi illetékes, avagy illetéktelen fóruma. És letagadhatatlan, hogyha

valahol és valamelyes vonatkozásban ilyen szag érezhetővé lesz, az orrforgatás mellett azon melegebben az a kérdés merül fel, hogy miként, mily eszközök igénybevétele mellett szerzettet meg a pénz.

Másrészt minden földi javak között a legdrágább az asszony, legtöbbször nem a mi asszonyunk, amit megszerezni igyekszünk. Ne méltóztassék mindjárt a közönséges értékemére: a pénzre gondolni, mikor az értéket, a becsét hozzuk a pénzzel kapcsolatba. Legtöbbször nem is a pénz az ellenérték, hanem ennél több, értékesebb: a becsület, a tisztesség a jellem, mint a melynek éppen ezért pénzbeli egyenértéke nincs is. Hány példa, mennyi eset igazolja azt, hogy mi mindent nem áldozott fel és tett tönkre egy-egy ember az asszonyt, akit magának megszerezni akart. Ne méltóztassék azonban szöszörint értelmezni az asszonyt, jelenthet ez szenvedélyt, erotikumot, avagy éppen érzékiséget is.

És most. Abban a nagy forgatagban, amit világnak nevezünk s ezen belül csak abban a körben is, amelyben ki-ki társadalmilag él (legyen bár az a legszűkebb kör) nem hall, nem tud-e olyan esetekről, melyeknél külön a pénz és külön az asszony, legtöbbször együtt mind a kettő teremt elő olyan helyzetet, amely kifogás alá esik a társadalmi morál tekintetében. És hogyha egyszer kifogás alá esik, akkor bizvást elmondható, hogy adott esetben más is morál. A minthogy igaz is.

De azt valahogy, sőt eszmiképpen ne méltóztassék ám himni, mintha mindaz, ami e körben és így vonatkozásban tudott, avagy hallott eset azon kívül több és más nincs is. Dehogy, dehogyan. Ama bizonyos bécsi jezsuita páter bizonyosan nem targoncát használna fel, hanem elég volna az ő két lába és széles vállja, hogy a szepőlöteneket a száraza vigye és az ezerfűlű és ezerszemű világ még mindig kevesekről tud, ha hogy a szóradattal hét vármegye vízi és szelmálmát el lehetne is hajítani. Csak hogy a képmutatás első tanítárgya lejt az élet iskolájának, a szemforgatás megfizethetetlen erény a köztapasztalat szerint és a morál levendulazagú ösdi felfogás csupán, a melyet emlegetni még nem bűn ugyan, de tapintatlanság, ha éppen nem kiméletlenség minduntalan azzal hozakodni elő. Mert hiszen van abban valami megnyugtató azt elhinni, hogy társadalmi morál van, ha erre a megnyugvásra nem is ekkor jövünk rá, mikor színvalóságban látjuk adott esetekben azt, ami nincs.

És ekkor, de csak ekkor nem győzzük eléggé forgatni a szemünket, alig tudunk hova jenni az ámulattól, megerőltetjük emlékeztünket is és sanda gyanú kíséri embertársaink minden cselekedetét, ha nem éppen születésüktől kezdve, hogy mint fedezhetünk fel másokban valami immoralitást. Másokban, de csak másokban, hogy ezáltal mi különbecnek látszassunk. És magunk, magunk? Lapitunk, sunyitunk és csapdosunk a kezünkkel, egyik ámulatból a másik bűmulatba esünk mi, mi a morálpredikátorok, mi a morálfőszökök. Mert hát ez a köteletségünk és ezt parancsolja a társadalmi morál.

—yz.—

Ujdonosságok.

Szentes, 1910. december 11.

— Emlékeztető. Szentes város képviselőtestülete f. hó 12-én hétfőn délelőtt 9 órakor a vármegyei ház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgyát képezi: a m. kir. Belügyminiszternek a tisztviselői fizetések javítására 1910. évre kiutalt államsegély felosztása.

— Mit mond a Meteor? A december 2-iki Vércs és Merkúrnek Holdunkkal való együttállásából jövő, így enyhé jellegű változások nap erősen visszafejlesztette a már megindult teli időjárást, úgy hogy most csak a 9-ki de főként a 12-ki Szaturnusz együtt-

állása hozhat ismét hideg jellegű téli időt. Igen érdekes tüncemény lesz ezen együttállás azok előtt, akik még az ily együttállást nem figyelhették meg, amennyiben este 11 órakor elődi a Hold Szaturnusz, csupán az kár, hogy a tiszta, derült égbolt nem egészen biztos, mivel földközeli állása felé jár ekkor a Hold, de ahol felhőtlen lesz az ég, ezen érdekes csillagászati tünceményre felhívom az érdeklődők figyelmét, mely az ily együttállásnak a valóságban való megfigyelését tárja szemünk elé. December hónap változása napjai még 12—15—16—23—26—28 és 31-ikére esnek. Ezek közül legerősebb hatásúak a 12. hideg, 15. csapadékos, havas, 26. hideg, széles, esetleg viharos jelleggel. December ezek szerint első napjaiban enyhébb jelleggel érvényesült, de azután a hideg idő veszi át a uralkodást, úgy hogy ezen jelleg kevés kivétellel különösen 12. után egész hónapban megmarad, havas, széles, sőt viharos időjárassal.

— Tea-estély a református körben. A ref. kör vezetősége, az idei téli időny alatt is megtartja tagjai s azok családjai szórakoztatására a szokásos tea estéket. Az első estély f. hó dec. 17-ikén az az szombaton este lesz. A tea estélyt rövid hangverseny vezeti be, melynek műsorát lapunk legközelebbi számban közöljük. A tea-est kezdete egyneked 9 órakor. Belépődíj személyenként 1 kor.

— Kérelem. A közönség részéről több év óta tapasztalt jószívűség batorit fel bennünket ismét arra, hogy a kórház szegény beteget számará kik karacsonykor nélkülözni kérszerültek a szerető családi otthon — felállítandó karacsonyfára, illetve részreke adományozni szándékos hasznos tárgyak, mely a sorúba, lobbelt stb. megvételéhez adományokat kérünk. A felebaráti szeretet gyakorlása az irgalmasság. Éz a legfőbb parancs végrehajtása. De valamint sít cselekedetek nélkül halt, úgy a szeretetnek sincs áldozatok nélkül értéke. Bármily csekély pénzbeli adomány is köszönettel fogadjuk és hirlapilag nyugtatunk. Adományokat legkésőbb e hó 20-ig kérjük kórház gondnoki hivatalához beteküdni. Az igazgatóság.

— A zsidóság autonómiaja. Gróf Zichy Jenő, a jelenlegi kultuszminiszter a pénzügyi bizottság ülésén kijelentette, hogy a zsidó felekezeti kérdésében az 1848. XX. t. c. alapján áll és ez alapon behatárolt foglalkozni a zsidóság autonómiaja a k ügyével. A kultuszminiszternek ezt a kijelentését élénken tárgyaltak és kommentáltak a zsidóság vezető férfjai, de konstataciójuk, hogy a teológus és orthodoxok részéről elhangzott nyilatkozatok e kérdésben is teljesen ellentétesek. A nolog zsidóság ugyan az egységes autonómia érdekében hajlandó volna az orthodoxokkal kibékülni, de az orthodoxok megleven elzárkózának minden közlekedés elől. Ilyképpen nehezen képzelhető el, hogy a kultuszminiszternek — intenzió bármennyire őszintelen is — sikerülhetne a zsidóság egységes autonómiajának megteremtése. Ez pedig annál sajnálatosabb volna, mert a zsidóság autonómiajának megteremtése nemcsak a hazai zsidóságnak elsőrendű érdeke, hanem a zsidóság nemzeti irányban való fejlődésénél határozottan nemzeti érdek is. Az autonómia kérdésére vonatkozólag az elmentelt mely az teológus és orthodox zsidóság között immar negyven esztendője fennáll, megszüntön és ily képpen egységes autonómia létesüljön. Ugyanis az 1869. évi emancipációnak törvénybe iktatása utánbaró Eötvös József akkor

kultuszminiszter, az akkor teljesen egységes zsidóságot kongresszusra hívva egybe, amely ötle-
sége által miniszteri ellenjegyzés mellett szank-
cionált szabályzatokat és határozatokat alkot-
tott. Ezt követőleg a zsidóság egy része a
maga számára külön szervezési sza-
bályzatot létesített, amelyek
alapján az ugynevezett orthodox párt alakult.
Ez a szervezeti szabályzat azonban korántsem
érintette a zsidó hitfelekezetek az egységét,
melyet a magyar törvények következetesen
dekrétálnak. Ma azonban az egységes auto-
nómia kérdésénél a zsidóság egységességének
kérdése a legkomolyabb formában felvetődne.
És ha az orthodoxok nem kívánják az egy-
séges autonómia megalkotását úgy külön ed-
dig nem ismert hitfelekezetté kellene átalak-
kúlniok és reájuk nézve nem volna érvényes
a recepció. Mert a neológok ennek az arán
is kívánatosnak tartják az autonómiát és fő-
leg annak az egységét. Az orthodoxok állás-
pontja az, hogy az egységes zsidó
autonómia megteremtése le-
hetetlen, mert az orthodox zsidóság
szemléképe sem hajlandó a többi hazai zsidó-
sággal egységes szervezetet alkotni. Csakis a
kettős autonómiairól lehet szó
mert a neológ zsidóság egy egészen más zsidó-
ság. A neológok is zsidók ugyan, de val-
lás tekintetében, a vallás mikéntje tekintet-
ben egészen más alapon állnak. Az igaz, hogy
az orthodoxok között is vannak kevésbbé,
vallásos elemek. De nem erről van szó. Dog-
matikus különbözőzetek vannak a két part kö-
zött, amelyeket már számtalanszor feszeget-
tek, amelyek közismertek, amelyek azonban
csak egy vallásos szaklap fejtegetései közé
tartoznak. Az orthodoxok helyzete egy
negyven éves, királyi szentesi-
tést nyert helyzet, Res judi-
cata. Negyven év óta külön állnak a
neológoktól s az egyesülés szerintük ki van
zárva. Ők a lelkiismereti szabadság állaspont-
ján állanak és őket a neológokkal egységes
szervezetbe belevinni nem lehet.

— **A 25000 korona államsegély felosztása.**
Említtést tettünk arról, hogy a m. kir. Bel-
ügyminiszter felhívta a vármegye újan Szent-
es város képviselőtestületét, hogy a javítás-
hozás által a tisztviselői fizetések tövissára
engedélyezett 25000 korona államsegély ki-
utalása tárgyában a 60000—910 számú B.
M. rönzelt szigorú szemmel tartásával hozzon
határozatot s azt a vármegye újan hozza
terjeszse fel. A számvevőség már elkészült
a bonyolult munkával s a hollapi közgyűlés
feiadata lesz azt, — tisztán formalitás szem-
pontjából tudomást venni. Az előző évi ki-
osztashoz képest csak az a változás van,
hogy az arvas-éki jegyző, közgyám, birtok-
nyilvántartó és a kapitányi fogalmazó a XI.
rangosztályból a X. osztályba léptek elő. —
Ezen összegből a jelenlegi és a díjosztály
szerint járó fizetési különbözethez 418 szá-
zalékát kapják a városi tisztviselők. Eltérés,
vagy kisebb javadalmaszás a változás dacára
sem fog előfordulni a múlt évihez képest,
mivel a magasabb díjosztályba sorozott vagy
régebben szolgáló tisztviselők a múlt év fo-
lyamán részben kiváltak a tisztviselők köte-
lékéből, részben pedig nyugdíjaztattak s így
a fiatalabb tisztviselőknél járó kevesebb ju-
talmak megtakarításával az idősebb tisztviselők
károsodást nem szenvednek. A közgyűlési
jegyzőkönyv hitelesítése után az államsegély
azonnal ki fog osztatni. A kiosztás után fen-
maradó 50 kor. 70 f. a tisztviselői nyugdíj-
alaphoz csatolattik.

— **Uránia.** Mint a legutóbbi számunkban
megírtuk, az uránia-rendezésége ma az orosz-
japán háborút két előadásban mutatja be. Az
egyik kezdődik d. u. 4 órákor, a másik este
8 órákor. Ezen darabot az teszi különösen
érdekessé, hogy a vetített álló képeket 24
mozgó kép tartja. Közöttük olyanok, ame-
lyek a tengeri ütközetek borzalmait a leg-
élethűbben és eredeti felvételek után mutatja
be. A darab 3 felvonásból áll, az első
felvonás a háború előzményeit tárgyalja
a háború kiterjesztését Port Arthur bombázásáig.
Ezen felvonás gyönyörű mozgóképe az orosz
gyalogság és tüzérség a hadtérén és a japán
katonák háborúba indulása. A második
felvonás címe Port Arthur cseste; ezen
felvonás maga tizenegy mozgóképet mutat
be. A harmadik felvonás a mandzsuriai
harcok, csurimai tengeri ütkö-
zet Sachalin, Vladivontok címmel
a háború leggyilkosabb részleteit adja elő
a legnevezetesebb csatákat és ütközeteket,
melyekben az emberek tízezrével estek el a
csatamezőkön és a tengereken. — Az elő-
relátható tolongásokra tekintettel kívánatos,
hogy a közönség mielőbb megjelenjen és ide-
jében elfoglalja a helyét. A hölgyek kalap-
nélkül sziveskedjenek megjelenni.

— **A Református kör** december 11-én
d. u. 4 órákor a központban, d. u. 5 órákor
a feispárti iskolában felolvasó estélyt ren-
dez a következő nőszóval. A ref. körben fel-
olvassanak: Moinar Sándor és Berczeli Károly
tanítók, Szaval Horvath Jolanka, Gram-
fonjáték: Untermüller Ferenc. A felső
parti iskolában felolvassanak Vecsery Lajos
tanító és Rasó János s. lelkész. A felolvasó
estélyen a kör tagjai és az érdeklődők szíve-
sen láttnak.

— **Eljegyzés.** Öv. Simon Edéné
leányát Bozsik eljegyezte Viener Miklós, a
Szentés Vidéki Takarékpénztár tisztviselője,
(minden külön értesítés helyett.)

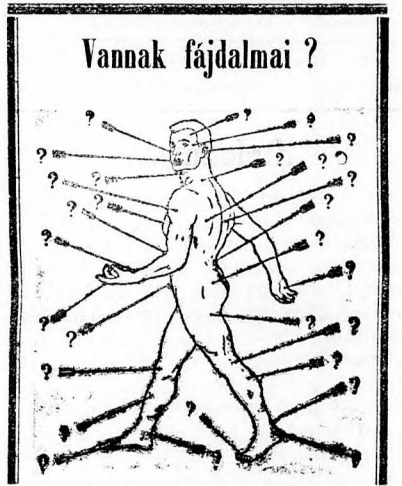
A hűdrágaság ellen. Serényi
Béla gróf földművelésügyi miniszter a Ma-
gyar Élelmiszerszállító Részvénytársasághoz
leiratában felhívta a figyelmét az élelmiszerek-
nek és különösen a húsának országszerte és
főként a fővárosban már nyomasztóvá vált
drágaságára, a külföldre szállított élelmiszerek
egy részének budapesti piacra való hozata-
lat sürgeti. A tudás megőrzésének termel-
ésünknek a külföldön hivatott piacot szerez-
ni, éppen ezért bizonyos állami segítséget
kap. Csakhogy a társasággal a külföldi pia-
cok szerzésére kötött szerződés megállapí-
tása óta a viszonyok lényegesen megváltoz-
tak. A hazai piaci viszonyokra való tekintet-
tel a miniszter a társasággal kötött szerző-
dés rendelkezéseit felülvizsgálta és felhívta
a társaságot, hogy a viszonyok megváltozá-
sáig az élelmiszerek értékesítésénél fővárosi
piacára fektesse a főszűlet. Hangsúlyozza
a miniszter azt is, hogy az eddig a külföld-
re szállított vadból és baromfiból ezentul
lehetőleg nagyobb mennyiséget kell a buda-
pesti piacra a társaságnak értékesíteni.

— **Varázsszínház.** Kallakuta orszá-
szerte ismert csuda művészarsulata, mely áll
hypnotizőrök, szomnambulisták, spiritiszták,
gondolatolvasók, fakírok és illuzionisták, stb.
f. hó 11-én ma vasárnap este 8—11-ig
a Központi Kávéházban, legmagas-
abb színvonalon álló Magikai és Spiritisztika-
i előadást rendez. A műsorban érdekes-
több pontját Ben-Aska a csodálatos halálfej
fogja képezni az 6 mindentudásával. Az elő-
adás oly szolid, hogy hölgyek és gyermekek
is látogathatják. — Belépődíj nincs, az on-
ban valaki jó helyet akar magának arról 5
órától 7-ig sziveskedjék intézkedni. Kalla-
kuta át ismerjük pár évvel ezelőtti ittlétéről,

ma pedig teljesen új mutatványokkal fogja
a közönséget szórakoztatni. Tudjuk, hogy ma
még kedvesebb emléket fog maga után hagyni,
mint 3 évvel ezelőtt, pedig akkor is teljes
megelégedést nyert a t. közönség.

— **A 20-ik század varrógépe** minden-
esetre a brüsseli kiállításon a nagy díjjal ki-
tüntetett 66-os gép, mely a világhírű Singer
Co. varrógép részv. társ. legújabb vívmánya
Különösen figyelemre méltó a vízszintes
fekvő, kényelmesen hozzáférhető és könnyen
kezelhető szálfelfogó. Singer tömőkészülék,
mely játszva végzi a legfinomabb munkákat
minden háztartásban ugyanolyan nélkülözhe-
tetlen. A Singerüzletek megtekintését ajánl-
juk.

— **Ragályos betegségek** terjesztésében
nagy szerepe van a hazai poloskának. Ha
ezen veszedelmes férgektől alaposan megak-
runk, úgy csak szabadulni a Löcherer
Cimexint használjuk, mert a Cimexinnel érint
kező poloskák nyomban elpusztulnak, petéik
pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak
és többé ki nem kelnek. A Cimexin minde-
nütt használható, szövetet butort, falat nem
piszkít, nyomot vagy foltot nem hagy. Kap-
ható Szentésen Trajler Zoltán gyógyszerza-
rtában és a készítőnél: Löcherer gyógyszerze-
résznél Bar fan 26—1

Használjon Feller-féle Elsáfluidot és Feller-féle Elsánpilulákat, melyek egyedül készítők Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 126 sz. (Zágrábmegye.)

I. A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztala-
tunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító
gyengésséget megszüntető hatással bír
gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, kösz-
vényt, ideggyengésséget, oldalszűrat,
szaggatást, influenzát, fej-, fog- és de-
rékfájást, zsabát, bénulást, szemfájást,
migránt, sok itt meg nem említett
betegségtől megszabadítja az embert.
A Feller-féle Elsáfluidot rekedtség,
nátha, mell- és torokfájás és légvonat
vagy hűléstől eredő bajok ellen is pa-
ratlan gyógyszerrel használják. Valódi
csak úgy, ha minden üveg a »Feller«
nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy
2 speciális üveg bérmentve 5 korona.

II. Tovább tudomására óhajuk honi-
hogy az emberek czrei gyomorbajok
göres, étvágytalanság, vesecéges, ha-
nyási inger, rosszullet, felbőgés, pugl
fadtság, dugulás, aranyeres bantalmak
és különböző emésztési zavarok ellen
kitűnő és biztos sikerrel használják a
Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsa-
pílulákat. 6 doboz bérmentve 4 koro-
na. Óvakodjunk azonban utaztatottól
és címezzünk minden rendelést gon-
dosan

25—1
Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica,
Centrale 126. sz (Zágrábmegye.)

— A legnagyobb készlet — mindennemű papíros és írószerekben, — csomagoló, felvágó és papírzákokban, újévi, karácsonyi és szentesi képes levelezőlapokban Szilágyi Dezsőnél a Petőfi-szálló épületében. — Visszonteladók olcsón vásárolhatnak!

A LEGMAKÁCSABB KÖHÖGÉS

egy a fiataloknál, mint öregeknek, valamint egyik mellbántalmak, gyorsan megnyílnak a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió

által. Néhány kevés adag teljes megelégedésére fogja ezt Önnek is megbizonyítani.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

utólérhetetlen hatása alkatrészeinek világhírű tisztaságán és erején alapszik és a Scott-féle tökéletesített eljárás által az a leggyengébb gyomorra nézve megemészthetővé tétetik. 6

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított halászi kérésű jegy — a halászi kérésű figyelembe venni. Kapható minden gyógyszertárban.

Felolós szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

kiadótulajdonos a »Szentes és Vidéke« könyvnyomda

Hirdetmény.

A szegedi állami mértékhatelésítő hivatal által Szentesen, 1911. évi folyamán tartandó időszakos mértékhatelésítésre vonatkozó értesítés folytán felhívhatnak mind azok, kik adás-vételrel foglalkoznak, hogy időszakos hitelésítésre kötelezett hoz-ümmérték-kölajmémő készülék, súly mértékeiket és mérlegeiket folyó hó 31-ig a rendőrkapitányi hivatalnál anyival is inkább jelentsék be, mert a később jelentkezők kérelme teljesíttetni nem fog s azoknak mértékei és mérlegei megvizsgálás végett Szegedre a mérleghitelesítési központba lesznek beállítandók, a mi tetemes költségbe fog kerülni.

Szentes, 1910. december hó 10-én.
Zilahy
r. főkapitány.

GŐZMALOM

átalakítás miatt 1 drb. Ganz-féle hengerek, 5 drb. hengersizita és konkolyozó gépek. a legjobb állapotban, jutányos áron eladók. — Egyben értesítem a nagyérdemű örlető közönséget, miszerint míg a malmom átalakítása folyik, búzát bármilyen liszttel a szokásos minőségekben becserelek. 4—1

A karácsonyi ünnepekre pedig mindennemű finom lisztetekt raktáron tartok és azok bármily mennyiségben a legjutányosabb áron beszerezhető nálam.

Tisztelettel:

Ifj. Zsoldos Ferenc
gőzmalomtulajdonos.

Calderoni és Társa Budapest.

Gizella-ter 1. (Haas palota)

Szemüvegek és orrcsipetők legfinomabb üvegekkel. Színházi látcsövek, női nyeles látcsövek díszes kivitelben. Tábori és vadászlátcsövek, csillagászati távcsövek Prizmas látcsövek Zeiss, Busch stb. gyártmány. Aueroid és regisztráló légsúlymérők megbízható szerkezettel. Időjelző készülék, ablak, szoba- és fürdő hőmérők.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

4584—tkv. 1910.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Karolyi József és társa szentesi bejegyzett cég végrehajtónak Laki István és neje Pahi Juliánna végrehajtást szenvedett elleni 848 korona 36 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbírósg területén levő Szentes város határában fekvő a szentesi 5017, 5911 és 5912. stíjtkvben A 4., A 1., és A 1. sorsz. alatt felvett 12192/b, 12194 és 12192 hrsz. ingatlanokra mint a természetben egy jószágtestet képező ingatlanokra az 5016/895 tk. sz. végzés következtében a Körös—Tisza—marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat javára bekebelezett csatorna építési fenntartás és vízvezetési szolgalmi jog fenntartása mellett az 1412 koronában és a szentesi 4818. és 4822. stíjtkvben A 1. és A 1. sorsz. alatt felvett s a természetben egy jószágtestet képező 12214 és 12215 hrszámú ingatlanokra és pedig az ezen ingatlanokra az 5016/895. tk. sz. végzés következtében a Körös—Tisza—Marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat javára bekebelezett csatornaépítési-fenntartás és vízvezetési szolgalmi jog fenntartása mellett a 929 koronában ezen elrendelt megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1910. évi december hó 29-ik napjának délelőtti 9 órájákor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis 141 korona 20 fillért illetve 92 korona 90 fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átiszolgáltatni.

Az, a ki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléká szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál, 1910. évi okt. hó 28-ik napján.

Katkics s. k.
kir. járásbíró.

A kiadvány hitelűl:

Bonczos
kir. telekkönyvvezető

Hirdetmény.

Szentes város tulajdonál képező 6 drb. tenyészkan f. évi dec. hó 12 én délelőtti 8 órákor a külső cédulához tartandó nyilvános szóbeli árverésen azonnali készpénzítés mellett elfog adatni.

Szentes, 1910. dec. 10. én.

Kalpagos
g. tnok.

Három fontos cikk!

Szén Cement Mész

nagyban waggonszámra, egy és több évikötszre, a legjobb minőségben jutányosan

Klár Andor cégnél

Debrecen,

Telefon 445. Piac-útca 77. sz. Telefon 445.

← szerezhető be. →

Ne mulassza el ajánlatot kérni!!

MŰSZAKI OSZTÁLY

Gépszármazók tervek
Gőzgépek, motorok
Teljes malomberendezések
Gépolaj, nyersolaj
Műszaki cikkek
Kedvező fizetési feltételek!

BANKOSZTÁLY

Törlesztéses kötvény és váltókölcsönök
Birtok, erdőügyletek, parcellázás.

Székely József gőzmalomban

egy három és egy négy méter hosszú hengersizita

selymekkel bevonva eladó, Ugyanott

saját őrlésű korpa

olcsó árban, valamint

Szélmalom tengelynek

alkalmas

tölggyfa

kapható.

Bútorozott szoba.

Andrássy-utca 8 sz. alatt kiadó és jó hazi koszt kapható. Ugyanott 3 szobás uri lakás van kiadó.

A VILÁG LEGJOBB TEÁI

Az angol király

szállítója. Specialitás
KINGS BLEND
6 felsége az angol király
five o'clock tea.

Főraktár Szentesen: AUSLÄNDER SÄNDORNÁL.

A Wales-i herceg

szállítója
„U. K.“ - TEÁK
rendkívül kiadósak és
fűszeresek.

10-1

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étványat nem rontják és kítőnő ízűek.

Doboza 1 és 2 kor.
Próbadozoz 50 fill.

Fő- és szétküldési raktár:
» **NÁDOR** »
GYÓGYSZERTÁR.

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Szentesen: Samuel Béla, Nyiri Bertalan, Török János, ifj. Várady L. Vecsery Miklós és Trajter Zoltán gyógyszerüzletekben. 26-1

Ha építeni akar

a szükséges **terveket** és **költséget**et okvetlenül

Kiss Károly

képesített közmesterral

készítse el, mert az jó ízléssel kifogástalan beosztással tervez és elvállal kisebb-nagyobb építkezéseket homlokzat-diszítéseket és átalakításokat is. Lakik III. ker. Zrínyi-útca 7. sz.

10-2

Jegyezze meg magának pontosan azt, hogy a

PATHEPHON

a legjobb és legtökéletesebb beszélő-gép a mely csak létezik.

Tű nélkül játszik, a lemezeket nem karcolja és nem rongálja.

Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek egy tű nélküli Pathephonon játszon.

A PATHÉ FRÈRES, PARIS

világhírű cég gyártmánya.

Minden jobb kereskedőnél kapható.

Katalógus ingyen és bérmentve.

Remek új magyar felvételek.

PATHÉ FRÈRES

WIEN, I.,
KOLOWRAT-RING 9.

Paris, London, Wien, Berlin, Moskva Szt. Petervár, Odessa, Brüsszel, Amsterdam, Barcelona, Milánó, Lissabon, Bombay, Calcutta, Szingapore, Szanghaj, Tokio stb.

Czeplédi Fülöp I. ker. Szűrszabó N. Inre-útca 2. számú háza eladó. — Rákóczi-téren levő házában egy új/let-helyiség lakással együtt azonnal kiadó. — Ugyanott egy **billiárd asztal** olcsón eladó.

Eladó és kiadó ház.

Drezdai Motorgyár

részvénytársaság

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú

Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-MOTOROKAT és LOCOMOBILOKAT

— valamint szivógázmotorokat —

Meglepő újdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges löcérő

óránként csak kb. 1 fill érbe kerül

Vezérképviselet: 26-2

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek

Kánvási Bálint

örökösei I. ker. Klauzál-utca 11. számú házuk örök áron szabadkézből eladó. Értekezni lehet fentírt szám alatt; vasárnap és heti piac alkalmával.

5-3

Speciálista

és halhólyag óvszer különlegességeiben.

Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos!

Óvakodjunk silány utánzatoktól!

Árak tucatonként 2-16 kor. 25-1

UJ! AUTO VAGINAL SPRAY UJ

a legmodernebb és legkényelmesebb női ököklőlegesség.

Ára 15 korona. Szétküldés titoktartás mellett Kérje ingyen és bémévente 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet.

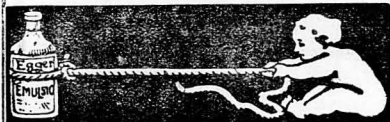
KELET J.

orvos-széleszeti
műszer- és
gumiarúrk gyára

Budapest, IV., Koronaherczeg-utca. 17.
Alapítottát 1878. Telefon 13-76

EGGER EMULSIO

csak e védjeggyel valódi.

Minden szülő adjon hideg időszakban gyermekeinek Egger Emulsiót, mert ez erősíti a gyermeket, előmozdítja a csontképződést, fejleszt és táplálja. Hatásos ellenszere a köhögésnek, gyomorrenyhéségnek. Megőcsülhetetlen fogzás idején. Hírneves orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamájolaj preparátum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és elejét veszi a különféle gyermekbetegségeknek. 12-1

Egy üveg ára 2 kor. a gyógyszerlátrakban. Postán 3 üveget bémévente 6 kor.-ért a pénz előzetes beküldése után vagy utánvéttel küldi:

•NADOR gyógyszerár. Budapest, VI., Váci körút 17. sz.

aleghasznosabb karácsonyijajándék.

Üzleteink az „S” címmel felismerhetők.

Singer Co. varrógép részv.-társ.

Szentes Küssuthi utca 14.

Szentes város polgármesterétől.

9678-1910. sz.

Hirdetmény.

A képviselőtestületnek 61-905. sz. határozata alapján a transverzális műút mellett felsőréten levő 1 hold $742/1600$ és 1 hold $496/1600$ négyszögöl területű szántó föld 1910. évi december hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor a helyszínen tartandó nyilvános szóbeli árverésen örök áron elfog adatni. Az árverés alkalmával a vételár $1/3$ -ada az árverésre kiküldött gazdasági tanácsnok kezéhez lefizetendő.

A részletes eladási feltételek és

a helyszínrajz a gazdasági tanácsnoknál, hivatalos órák alatt betekinthező.

Kelt Szentes város tanácsának, 1910. évi november hó 24. napján tartott üléséből.

3-2

Dr. Mátéffy
polgármester.

Néhai Horváth Ilona

volt Nagy Sándorné örökösei váci lakosok kistökei és felsőréti 360 hold földjük apróbb részletekben is eladó.

— Értekezni lehet, Szentesen Horváth Jenővel.

10V8

Tanúsítvány az ESTERHÁZY COGNAC-ról.

En Gaszner Béle budapesti kir. közjegyző helyettese, Dr. Fürt Miksa ezenel tanúsítom az alább idézet jegyzőkönyvben foglalt tények valódiságát

a Gróf Esterházi Géza-féle cognacgyár részvénytársaság

igazgatóságából alakult végrehajtó bizottság tagjainak megkeresése tolytán megjelentem mai napon a címzett részvénytársaságnak helyben VI. Váci ut 39. sz. alatt (saját házában) levő gyári helyiségekben, ahol is mindenek előtt nevezett nrak felmutatták előttem eredetben a fővárosi VIII. számú pénzügyőri bizottság által felvett letétjegyzőkönyvet a francia 2 Egrott-féle készülékeken gyártott

ESTERHÁZY COGNAC-ról

hivatalos okmányokat, valamint a fővárosi m. kir. pénzügyigazgatóságnak eredeti végzését. Ennek alapján konstatáltam, hogy a

Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár részvénytársaság gyárában

a 2/496. és 3/478. számú Egrott-féle cognac-főző készülékek működésben vannak és hogy ezen folyton működő két készülék

1,752.000 liter bornak termelőképességére hivatalosan lett megállapítva.

További megkeresés folytán a címzett részvénytársaság raktáron levő kész cognac (bordestillat) mennyiségének megállapítása végett elmentem a társaságnak ugyanott levő pincébe és az előttem eredetben felmutatott raktárkönyv betekintése, megvizsgálása, az egyes hordók megszemlélése és tényleges ürtartalmuk megvizsgálása által megállapítottam, hogy a többször említett részvénytársaság raktárhelyiségében összesen

178,262 liter Esterházy cognac (bordestillat) hordóban és ezenkívül 18,243 palack Esterházy cognaccal töltve

B 6-1

van raktáron.

A társasági főkönyv idevonatkozó számlájának megtekintése alapján konstatálom, hogy az

ESTERHÁZY COGNACGYAR folyton főző adót fizet

és végül ugyane főkönyv megtekintése alapján konstatálom, hogy eddigelé a részvénytökre 640,000 kor. lett tényleg befizetve. — Minek hitelül sajátkezü aláírásom és hivatalos pecsétemmel jelen tanúsítványt kiadtam.

Budapesten, 1894. február hó 15.

Dr. FÜRTH MIKSA s. k. GASZNER BÉLA s. k. kir. közjegyző.